

Skultuna Bladet

Skultuna, Haraker/Svanå och Romfartuna/Munga

Nr 2 • Torsdag 4 febr. Vecka 5 Årgång 54 • 2021

NÄSTANUMMER kommer torsdag 18 febr. BOKNING/UNDERLAG: Snarast, mensenast TORSDAG 11 febr. kl. 12.00

Ansvarig utgivare: Elisabet Sannesjö • 021-470 99 00 • info@skultunabladet.se • www.skultunabladet.se

Lasses Däck & Motor

Hagby 16, 070-380 88 75

Service och reparationer
av bilar och småmaskiner

PRO

**Årsmötet 18/2
är framflyttat.**

Avvakta ny information,
som kommer senare!

PRO.se-skultuna

*I detta nummer
hittar du bland annat:*

-
- Kåseriet/artikeln:
Ett dystert 150-årsminne
-
- Företag och föreningar
-
- Ponnyridskola
-
- Lagårn's lunchmeny
-
- Norrbo församling
-
- Skultuna kommundelsförvaltning
-
- Melodikrysset m.m.
-

Hej!

Lite lättnader i vardagen har allt tillkommit, åtminstone för barnen som nu kan träna och delta i olika idrotter, kulturaktiviteter och andra fritids-

verksamheter inomhus i något större utsträckning än tidigare. Fler vill, men barnen och deras möjlighet att ägna sig åt sina intressen är trots allt viktigast om man kan hålla smittspridningen så låg som möjligt. Det duger inte att säga att barnen är vår framtid om man inte ger dem hyfsade förutsättningar att möta framtiden. Dit hör bland annat att bygga upp både styrka, smidighet, självkänsla och social kompetens.

Nu närmar sig Valentins namnsdag. 14 februari, Alla hjärtans dag. Lite knepigt blir det att frikostigt dela ut pussar i denna coronatid, men slängkyssar och några uppskattande ord borde fungera. För precis 10 år sedan fylldes SkultunabladeTs framsida av kärleksfulla citat med anledning av detta, som t.ex. Elvis Presleys ord *“Kärlek är det som får en folksamling att försvinna när man är tillsammans med någon”*, det kinesiska ordspråket *“Kärlekens port är svår att öppna och svår att stänga”* och *“Vad är kärlek mot biffstek med lök”* som Bernhard Shaw lär ha sagt.

Så är det det där med Fettisdagen 16 februari också. En gammal kristen högtid som infaller första tisdagen efter Fastlagssöndagen. Fet-tisdagen är den sista dagen före fastan och traditionen är att ladda upp med fet mat och gärna semlor då. Nu för tiden går det bra att träna på uppladdningen redan i december. Hur blev det sen med själva fastan? Kanske uteblev den...

Den tänkta kåsören i detta nummer blev sjuk. Så synd, men krya på dig och välkommen igen senare! I nöden letar man efter en räddare och se i Stenåke Peterssons “fyndlåda” kunde jag ta fram en artikel som egentligen var tänkt till mars. Tjuvstart blev det och stort tack till Stenåke!

Elisabet Sannesjö
ansvarig utgivare

Ett dystert 150-årsminne

Godsägare Carl Erik Öström på Limsta Säteri i Kila socken i Västmanland var försjunken i djupa tankar. Han var på väg hem från Västerås i marskvällen 1871 med sin häst och schäs. Det smala stycke väg som kallas Kampängsbroarna var snart avverkat och efter Kvastbruket skulle vägen bli bredare. Cigarrstumpen i ena mungipan glödde svagt i skymningen.

Han sörjde fortfarande sin kära hustru Ebba Christina Bergwall som dött i lungsot för snart fem år sedan och lille Carl Axel som dött i tyfoidfeber en månad innan, bara 7 år gammal. Han funderade på de fyra moderlösa små som han hade därhemma på gården. Hur skulle det gå för Hjalmar, Olof, Hilda och lille Knut? Och för honom själv? Skulle han hitta någon att gifta om sig med? Någon som kunde bli en bra husmor på gården och en bra mor till hans barn? Hade det varit rätt av honom att köpa Limsta och slå sig ner där för tre år sedan?

Kanske hann han uppfatta hovslagen från hästen i det mötande ekipaget strax innan det small. Vagnarna slog emot varandra med ett häftigt brak. Hästarna skriade. Allt gick så fort. Öström följde med häst och schäs, när de rullade runt nerför slänten och ögonblicket senare låg han död under sin vagn med nacken bruten och ryggen av på två ställen och cigarrstumpen intryckt i munnen. Carl Erik Öström räknade sina anor från bergsmanssläkter i Norberg och Västanfors. Det var också i Norberg han föddes 1834. Där hade han gift sig med Ebba Christina Bergwall 1857.

Ebba Christina hade en del av sina rötter från Skultuna. För dåtidens skvallerpress (om det funnits någon sådan) hade hennes släkts öden säkerligen givit många stora rubriker. Hennes farfarsfar hette Carl Browall. Han var son till landssekreteraren i Nyköping och dennes hustru Margareta Westerling. Margareta hade en syster, Susanna, som var gift med Petter Mattiesen, en av ägarna till Skultuna Bruk. Margareta och Petter hade en dotter som också hette Susanna. När Carl var på besök hos sin moster och kusin i Skultuna inledde han och den 13 år yngre kusinen ett förhållande som resulterade i att Susanna den yngre blev med barn, något som uppdagades mycket sent. Stor skandal och skyndsamt barndop och tre gånger lysning samma helg i Lillhärads kyrka och bröllop i Slagårda, som då var ett säteri under Skultuna bruk, som just hade gjorts om till ett fideikommiss.

Fortsättning på nästa sida →

På så sätt kom Carl Browall till världen år 1749. Efter 15 år, svärföräldrarnas död och många juridiska förvecklingar blev Carl ägare till Skultuna Bruk. Han adlades 1773 med namnet Adlerwald.

I efterspelet till den stora branden 1780 togs ledningen av bruket över av sonen Carl Jacob Adlerwald (1758-1829). Han tog tag i brukets återuppbyggnad men någon ny bruksherrgård byggde han inte. Han bosatte sig i det som kommit att kallas det Adlerwaldska huset, på kanalsidan av Bruks-gatan vid Politiska Knuten.

Carl Jakob hade ett för tiden något annorlunda familjeförhållande. I en långvarig relation med sin hushållerska, fröken Berg, föddes två barn, en son och en dotter. De blev aldrig officiellt erkända och inskrivna i kyrkböckerna som barn till Carl Jacob Adlerwald, men fick namnet Bergvall, som ett minne av båda föräldrarna, och de fick större penningssummor testamenterade till sig efter Carl Jacob Adlerwald.

Sonen Erik Bergvall, född 1793 fick alltså inte möjlighet att ta vid efter sin far som ägare/förvaltare av Skultuna bruk. Han var en tid bokhållare och gästgivare i Estuna, återvände som gästgivare till Skultuna, var bokhållare i Norberg 1852-58 och slutar sina dagar i Örebro stad 1867, titulerad f. inspektoren. Erik Bergvall hade i sin tur en dotter, den Ebba Christina som gifte sig 1857 i Norberg med Carl Erik Öström men som avled redan 1866, blott 25 år gammal. Carl Erik och Christina fick fem barn, varav ett dött strax före moderns död

Då är berättelsen tillbaka till den där marskvällen 1871 på Kampängarna vid utfarten från Västerås mot Sala då de fyra kvarvarande barnen Öström på Limsta som förlorade även sin far. Hur gick det då för de föräldralösa barnen? Ja, som alltid är vart och ett av deras öden värt en egen historia. Låt mig sammanfatta med att säga att det gick bra. De blev omhändertagna av släkten i Norberg och hade det materiellt sett väl förspänt. Alla fyra fick möjlighet att studera och gjorde det, men på olika sätt.

Erik Hjalmar utbildade sig inom lantbruk, drev en kortare tid ett eget lantbruk i Värmland innan han 1888 emigrerade till USA. Där blev han efter fortsatta studier chef för ett mejeri i Maryland. Ättlingar finns "over there" och heter vanligtvis Ostrom.

Olof Abraham blev präst och slutade sin bana som kyrkoherde i Siljansnäs, där han tjänstgjorde i trettio år fram till sin död 1928. Hans hustru, av släkten Fichtelius, var en kraftfull och kreativ kvinna, långt ifrån bilden av den stillsamma prästhustrun. I Siljansnäs prästgård startade hon en hushållsskola för traktens flickor och än märkvärdigare: hon konstruerade en diskmaskin som hon fick patent på i en lång rad länder och som hade kunnat bli grunden för en större industri. Men på något vis schabblades patenträttigheterna bort och hela projektet rann ut i sanden.

Hilda Christina gick i privatskola i Västerås i 9 år och arbetade sedan som lärare/informator i Västerås-trakten några år innan hon gifte sig med handlaren Per Adolf Ronge och bosatte sig i Värmland.

Knut Wilhelm, slutligen, tog studentexamen vid Uppsala Katedralskola 1886, började läsa vid filosofiska fakulteten vid Uppsala universitet men emigrerade 1887 till USA där han mycket framgångsrikt arbetade som massör och även skrev en rad läroböcker inom området.

Att jag hamnade i den här härvan kommer sig av att jag för 15 år sedan gjorde en större släktutredning på beställning av Elaine Ostrom – en USA- ättling på mejeristlinjen. Hon besökte Sverige och fick den här delen av sin historia redovisad på plats på Limsta, i Skultuna och i Norberg. I Skultuna tittade hon på Adlerwaldska huset på Bruks-gatan, miljön kring Brännugnsbacken, mässingsmuseet, Kärro och Skultuna kyrka med det Adlerwaldska gravkoret innan färden gick vidare till Norberg.

I år, 2021, är det 150 år sedan den tragiska olyckan. De hästdragna schäserna har minskat starkt i antal på Sala-vägen men trafiken är fortfarande tät och det finns all anledning att ta det försiktigt förbi Kampängarna.

Coronatider... Dags att komma på fötter igen?

**Välkommen på trygg och
säker fotvård hos mig!**

Mobil: 0735 - 45 45 03

Sophie Söderqvist

Dipl. Medicinsk fotvårdsspecialist.
Diabetesutbildad. Utbildad undersköterska

Besöksadress:
Skultuna Messingsbruk. Ingång: Outlet, 1 tr.
Följ Sophies Fotvårdsklinik på facebook

SKULTUNA LAGÄRN

LAGÄR'N du, de du, sen duu...

www.skultunalagarn.se

Dagens Lunch 95 kr

Salladsbord, måltidsdryck, bröd, kaffe och kaka ingår.

Lunchlådor för avhämtning 75 kr

Öppet kl 11.00 - 14.00
måndag - fredag

Vi lagar all mat från grunden

Tel: 070-497 20 27 www.skultunalagarn.se Se även meny på gastrogate.se

Vecka 05 Måndag - torsdag

Stekt bratwurst med stekt potatis och senaps-/dragonsås

Biff a la Lindström med kokt potatis och brunsås

Hawaii-kassler med ris

☞ **Fredag** Mango-glacerad kotlettrad, stekt potatis och bearnaisesås

Ängad fisk med hummersås och kokt potatis

Vecka 06 Måndag - torsdag

Flygande Jacob med ris

Stekt falukorv, potatis och stuvade morötter

Salamipasta

☞ **Fredag** Pulled pork med klyftpotatis och chipotlemajonäs

Rödspätta med kokt potatis och remouladsås

Vecka 07 Måndag - torsdag

Kålpudding med kokt potatis, brunsås och lingon

Falukorv med kokt potatis och pepparrotssås

Plommonspäckad fläskkarré med kokt potatis och gräddsås

+ Raggmunk med fläsk på tisdagar
+ Artsoppa & pannkaka på torsdagar

Välkommen
till bords!

NORBERGS VVS SERVICE AB
073-572 21 29 henrik@norbergsvvsservice.se

ALLT INOM VVS
Utför ROT-arbeten

Tel. 073-572 21 29
henrik@norbergsvvsservice.se

Certifierade
enligt Båtkort
Vatten

Att alltid vara en liten smula barn
- det är att vara verkligt vuxen.

Jevgenij A. Jevtusjenko

**El-INSTALLATIONER
& SERVICE AB**

— 076-800 55 07 —

Vi utför alla slags elinstallationer och ombyggnationer. Felsökning och service.
Välkommen att höra av dig!

Conny

Elinstallationer & Service i Västerås AB
Prästgårdsgatan 94, 726 30 Skultuna
E-post: elinstallationerochserviceab@gmail.com

Den sanna kärleken liknar cirkeln,
och cirkeln har inget slut.

Ryskt ordspråk

Trädfällning utföres

- både i tätort och glesbygd -

Jag faller träd i dess hela längd, kvistar av och kapar upp.
Innehärförsäkring, motorsågskort och hanterar RUT-avdrag.

Välkommen!

Kjell Forsberg

tel: 076-328 71 83

KF Service Mälardalen

www.kf-service.nu

Stenmjöl, makadam, väggrus, bärlager och förstärkning

Ring för leverans eller avhämtning

Broberget Bergtäkt AB

Telefon 021-180 500

Vagersta 33, Skultuna www.broberget.se

PRO

**Årsmötet 18/2
är framflyttat.**

**Avvakta ny information,
som kommer senare!**

PRO.se-skultuna

Vi säljer, monterar
och renoverar
skorstenar
och kaminer

Vi utför även
mur- och
putsarbeten

Kaminhuset Eldabutiken Västerås
Signalgatan 13 Håstad | 021-208 44
M-F: 10-18 LÖR 10-14 | vestera@eldabutiken.se

Svenska kyrkan

Marlagården, Karl IX:s väg 4, Skultuna, Tel: 021-81 46 00

Skultuna = Rönfartuna = Håraker

Tyvärr kan vi under gällande restriktioner inte ta emot besökare i våra gudstjänster och verksamheter. Vi web-sänder därför våra gudstjänster via vår Facebooksida.

Sändningarna sker på:
[facebook.com/norrboforsamling](https://www.facebook.com/norrboforsamling)

VÄLKOMMEN TILL NORRBO FÖRSAMLING

Öppen kyrka

Lördagar kl 12-14

8/2 SKULTUNA KYRKA

13/2 HAAKERS KYRKA

20/2 SKULTUNA KYRKA

Kom in, tänd ett ljus och
och andas kyrkans lugn!

(Max 6 personer i kyrkan åt gången.)

webbänd

GUDSTÄNST

Söndag 7/2 kl 11 från
SKULTUNA KYRKA

Öppenborensens ljus

Lena Liljegren, FÖJ
Susanne Lindberg, medlem
Kajsa Bengtz, präst

webbänd

VARDAGS- GUDSTÄNST

Torsdag 11/2 kl 18 från
MARSAGÅRDEN

Kärlek!

Susanne Lindberg, medlem
Kajsa Bengtz, präst

webbända

GUDSTÄNSTER

Vi webbländer alla
våra gudstjänster
på församlingens
facebooksidor

webbända

ANDAKTER

måndag-torsdag kl 15

Sändningarna sker på:

facebook.com/norrboforsamling

webbänd

GUDSTÄNST

Söndag 14/2 kl 18 från
HAAKERS KYRKA

Kärlekens väg

Mikael Mattsson, medlem
Kajsa Bengtz, präst

webbänd

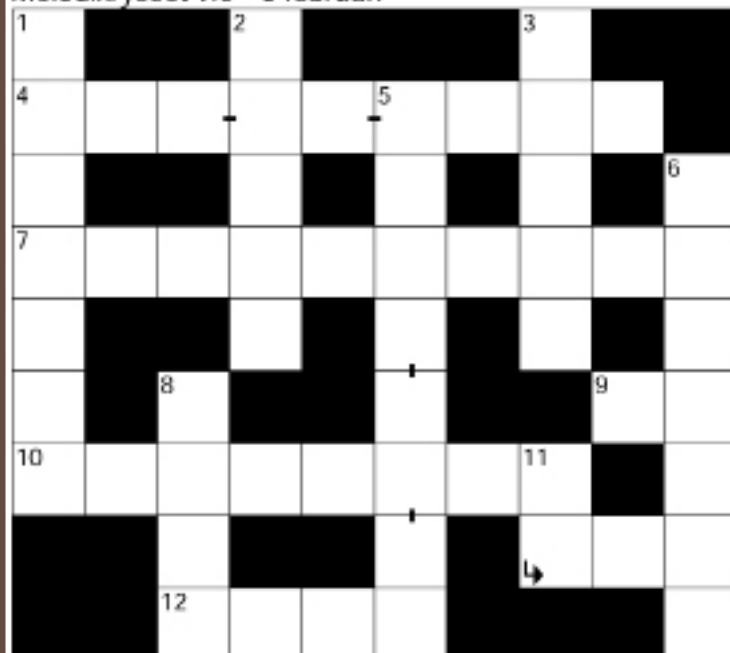
GUDSTÄNST

Söndag 21/2 kl 11 från
SKULTUNA KYRKA

Prövningens stund

Susanne Lindberg, medlem
Kajsa Bengtz, präst

Melodikrysset v.5 - 6 februari

Melodikrysset lördag kl. 10.00 i P4. Lösningen ska vara inne senast onsdag i nästa vecka

Adress: Melodikrysset, Sveriges Radio P4, 109 12 Stockholm

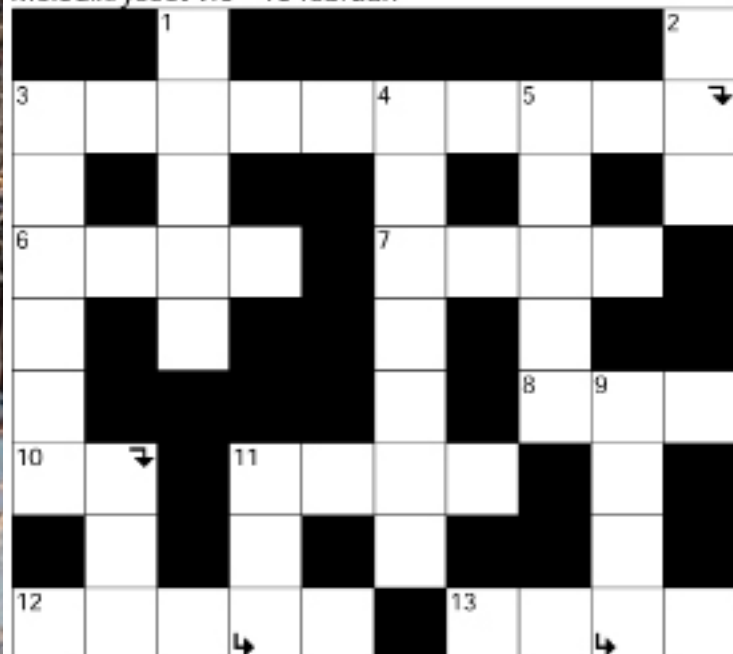
Namn:

Adress:

Postadress:

Melodikrysset v.6 - 13 februari

Melodikrysset lördag kl. 10.00 i P4. Lösningen ska vara inne senast onsdag i nästa vecka

Adress: Melodikrysset, Sveriges Radio P4, 109 12 Stockholm

Namn:

Adress:

Postadress:

Hur mår din värmepump?

Vi gör din värmepump ännu bättre.

En värmepumpsservice är minst lika viktig som en service av din bil. Regelbundet service gör att du sänker dina värmekostnader samtidigt som du minskar risken för driftstopp. Kontakta oss, så hjälper vi dig - oavsett vilket fabrikat du har.

Vi älskar värmepumpar. Så att du kan älska annat.

ecoklimat Marknads- och service, luft och värme

Elektrodjulan 3
721 37 Västerås
Tel: 020 - 30 50 00
marknad@ecoklimat.se

IVT VÄRMEPUMPAR

www.ivt.se

SKULTUNA VVS
JOCKE EDLUND

MOBIL 073 787 19 15
rormiljo64@gmail.com

NAMNSDAGAR			
t.o.m. nästa nummer - nr 3, 18 febr. 2021			
Torsdag	4 febr.	Ansgar, Anselm	
Fredag	5 febr.	Agata, Agda	
Lördag	6 febr.	Dorotea, Doris	Samernas nationaldag
Söndag	7 febr.	Rikard, Dick	
Måndag	8 febr.	Berta, Bert	
Tisdag	9 febr.	Fanny, Franciska	
Onsdag	10 febr.	Iris	
Torsdag	11 febr.	Yngve, Inge	
Fredag	12 febr.	Evelina, Evy	
Lördag	13 febr.	Agne, Ove	
Söndag	14 febr.	Valentin	Alla hjärtans dag
Måndag	15 febr.	Sigfrid	
Tisdag	16 febr.	Julia, Julius	Fettisdagen
Onsdag	17 febr.	Alexandra, Sandra	
Torsdag	18 febr.	Frida, Fritiof	

Grattis
alla små & stora
namnsdagsbarn!

Har du hört den förut?

Fyra män sitter på anställningsintervju och chefen frågar männen: - Vad är det snabbaste ni vet?

Den ene mannen svarar:

- En tanke! Den poppar upp i huvudet utan förvarning. Plötsligt finns den bara där!

Den andre mannen svarar:

- Nej, det är en blinkning. Den kommer och försvinner utan att man märker att det skett!

Den tredje mannen svarar:

- Ljuset är snabbast. I samma ögonblick man slår på strömbrytaren så finns bara ljuset där!

Chefen tror sig ha funnit sin man eftersom ljuset är det snabbaste han själv kan tänka sig.

Han vänder sig ändå artigt till den fjärde mannen som svarar:

- Diarré.

- Va?? utbrister chefen bestört.

- Jo, svarar mannen, härom dagen körde det till i magen och jag sprang mot toaletten, men jag hann varken tänka, blinka eller slå på lyset innan ... ja, du förstår säkert...

Det gick inte bra, men det gick väldigt fort!

Harakers Maskinservice

Skråmsta Telefon 021 - 711 08

Filial till Svennes Vitvaror i Västerås - nu även butik i Skråmsta

Service & Reparationer
av bilar och motorgräsklippare

Försäljning av våra produkter
- nya och begagnade -
som t.ex. vitvaror, jordfräsar
åkgäsklippare, handklippare.

Vi säljer även däck och du kan boka tid för däckbyten m.m.

Öppet: Vardagar kl. 07.00 - 16.00

Vi ses i våra lokaler på Skråmsta Industriområde!

Välkommen! *Svenne*

VÅRT SKULTUNA

Aktuell information från Skultuna kommunalförvaltning
vasteras.se • 021-39 00 00

skultuna.se

ShÄppen Second handbutik
TELEFON 021-39 21 26 | KROMGLUTARVÄGEN 16

ShÄppen är stängd tills vidare på grund av Covid-19.

Vallonens mötesplats

TELEFON 021-39 39 10 | VALLONVÄGEN 15-17

VI FORTSÄTTER MED REGLERADE BESÖK.
Behöver du hjälp med att kontakta anhöriga
som bor på Vallonen, eller har andra frågor,
är du välkommen att höra av dig till oss.

Servicehuset: 021-39 38 50

Våning 1: 021-39 38 54 • Våning 2: 021-39 38 55 • Våning 3: 021-39 38 56

Kommundelskontor

TELEFON 021-39 38 00, 39 00 00

Öppet helgfria vardagar
Måndag–fredag kl. 08.30–10.30

E-post
skultuna-kommundelsnamnd@
vasteras.se

Besöksadress
Tibblevägen 1, Skultuna

Postadress
Box 105, 726 30 Skultuna

Skultuna bibliotek

TELEFON 021-39 38 25

Öppettider

Måndag kl. 13–19
Tisdag kl. 13–17
Onsdag kl. 13–17
Torsdag kl. 13–19
Fredag kl. 11–14

Antal besökare är begränsat till
tio personer åt gången.

Vi har extra öppet för riskgrupper
och 70+ onsdagar kl. 9–10.

Familjecentrum Öppna förskolan

TELEFON 021-39 38 67

Vi saknar er på Öppna förskolan men har precis fått reda på att vi kommer hålla stängt ett litet tag till, åtminstone till och med 7 februari. Vi kommer uppdatera informationen på Facebook Familjecentrum/Öppna förskolan Skultuna så snart vi vet med säkerhet när vi kan öppna igen.

Familjecentrum har fortfarande öppet med föräldraskapsstödet i samtalsform. Ni är välkomna att höra av er och boka tid.

Caroline, familjevägledare 021-39 39 36

Fanny, ungdomsvägledare 021-39 38 14

Håll i, håll ut!

Tillsammans kan vi bromsa smittan

SKYDDA DIG OCH ANDRA FRÅN SMITTSPRIDNING

Tvätta händerna ofta
med tvål och varmt vatten
i minst 30 sekunder

Hosta och nys
i armvecket

Undvik att röra vid ögon,
näsa och mun

Stanna hemma när
du är sjuk, även vid
lindriga symtom

Håll avstånd till andra
– även till dina vänner

vasteras.se/corona

PONNYRIDSKOLA på Grällsta Ridcenter

För alla barn och ungdomar upp till 18 år.
Knattegrupper från 3 år. Små grupper.
Nybörjare och de som kommit lite längre.

**Grällsta
Ridcenter**

Grällsta 177, Sala • Tel. 070-663 56 66 • ridskola@grallsta.se
www.grallsta.se